



## Informace pro občany, kteří chtějí vědět víc o odpadovém hospodářství

Zákon č. 541/2020 Sb., schválený poslaneckou sněmovnou v prosinci loňského roku, vnáší do našeho systému odpadového hospodářství mnoho podstatných změn. Je to zejména v oblasti **ekologické, ekonomické a právní**.

V té **ekologické** nás orientuje na předcházení tvorby odpadu z hlediska možností jeho další využitelnosti, a dále nás vede k dodržování postupně se zvyšujícího koeficientu jeho vytríditelnosti (separačních kvót). Ten je stanoven na nadcházející pětiletá období následovně: do roku 2025 – **60%**, 2030 – **65%** a 2035 – **70%**. Pro nás to tedy v nejbližších pěti letech znamená zajistit, aby z celkového množství komunálního odpadu, který bude v roce 2025 v obci vyprodukován, složka směsného odpadu, nepřekročila 40%. Jedná se o odpad, který se technologicky nedá nikterak již dále zpracovat. Zbývající poměrná část (min. 60%) musí být odpad vytríděný, který je vhodný pro další recyklaci nebo jiné zpracovatelské využití. V dalších letech se bude tento poměr dále měnit dle uvedených kvót. Nesplnění této normy by pro obec mělo za následek citelný finanční postih.

**Ekonomický** dopad nového zákona na náš obecní rozpočet úzce souvisí s nutností dodržet již zmíněné předepsané kvóty třídění, a také s potřebou optimalizovat náš svozový systém. Loni jsme, již s předstihem, zavedli tzv. „Door-to-Door“ systém (DtD), což je svoz komunálního odpadu od jednotlivých domů, resp. chat. Tím jsme vytvořili podmínky k postupnému rušení veřejných sběrných „hnízd“, u nichž se nám velice často hromadí odpad, který se do popelnic z důvodu jejich naplnění už nevejde, a tvoří tzv. „divoké skládky“. Jsme si vědomi, že zavedení tohoto systému přinese i řadu provozních problémů, zejména v chatových oblastech. Úzké uličky a nedostatek manipulačního prostoru pro svozový vůz budou zajisté představovat vážnou provozní komplikaci. Obdobně závažné potíže v těchto uličkách mohou způsobit i nevhodně zaparkovaná vozidla nebo složený materiál. To může být překážkou, kvůli níž svozový vůz do této lokality nebude moci zajet a vyvézt odpad. Se svozovou firmou průběžně vedeme jednání o nastavení obslužné trasy pro maximální využití technických a provozních možností vozu a jeho posádky. Taková místa budou předem definována a majitelé nemovitostí, které se v nich nacházejí, budou na tuto skutečnost předem upozorněni. V těchto výjimečných případech bude nutné, aby občané, jichž se tato skutečnost bude týkat, přistavovali odpadní nádoby k výsypu na místo, které bude pro jejich lokalitu stanoveno.

Od zavedení nového systému očekáváme, že se výrazně zvýší kultura nakládání s odpady, vytríděné segmenty budou čistší a lépe skladovatelné, a tím tak bude moci být i nastavena delší frekvence svozového režimu. K výraznému snížení nákladů za svoz a likvidaci odpadu pomůže i součinnost ze strany občanů, když budou k výsypu přistavovat pouze nádoby, které

budou alespoň ze  $\frac{3}{4}$  naplněny příslušným druhem odpadu. V případě, že nádoba takto naplněna nebude, není efektivní ji vyvázet, neboť poplatek za výsyp, který svozová firma obci účtuje, je stejný, jako když je nádoba plná. Je proto efektivnější, v případě, že v daném termínu svozu nádoba naplněna není, ji k výsypu nepřistavovat a ponechat ji, dokud se nenaplní. Její výsyp pak může proběhnout třeba až v následujícím termínu. Toto pravidlo má vysokou míru opodstatnění v případě tříděného komunálního odpadu (TKO), který se neplní tak rychle jako směsný. Papírové obaly nebo plastové lahve je možné, a nanejvýš žádoucí, před vyhozením slisovat (alespoň sešlápnutím), čímž se výrazně sníží jejich objem a do nádoby se jich tak vejde víc. To pak v konečném důsledku povede i k prodloužení doby než se nádoba naplní, a umožní to tak efektivněji využívat svozové termíny.

Zvláštní komoditou TKO je sklo. Jeho zvláštností je výrazně vyšší hmotnost a současně i delší doba pro naplnění sběrné nádoby, v porovnání s ostatními druhy odpadu. Právě tato výrazně vyšší hmotnost, s ohledem na rostoucí limity separačních kvót, podporuje náš zájem poskytovat domácnostem i nádoby pro vytrídění skla. Z hlediska efektivity jejich využití nebudeme tyto nádoby poskytovat individuálně do každé domácnosti zvlášť, ale v případě zájmu to bude pouze skupinově. Prakticky to znamená, že se dohodne skupina sousedů (zpravidla 3 až 5 domácností) na pořízení jedné nádoby (120 l nebo 240 l), která jim bude poskytnuta od obecního úřadu. Tato nádoba bude umístěna u jednoho z účastníků této skupiny a společně ji pak budou pro odkládání odpadního skla sdílet i ostatní. Pozor, z důvodu hmotnostního limitu obsahu nádoby, není žádoucí tento odpad drtit na střepy! Ve svozovém termínu pak tato nádoba bude vystavena k výsypu obdobným způsobem jako v případě ostatních druhů TKO.

Další ekonomicky a ekologicky významnou odpadní komoditou je biologicky rozložitelný komunální odpad (BRKO). V souvislosti s nastavenými separačními kvótami v novém zákoně nakládání s ním nabývá na významu. V domácnostech se jej vyprodukuje skutečně značné množství. Není to jen spadané listí, posekaná tráva či štěpkované větve, slupky z ovoce a zeleniny, ale také papírové pokládky na vejce, kávový a čajový odpad, vč. filtrů, a mnoho dalších obdobných látek, které se nezužítávají jinak, např. domácím kompostováním. Tento druh odpadu, díky své hmotnosti, může významnou měrou přispět k tomu, že obec bez větších obtíží splní stanovené separační kvóty. I když separace této složky dosud není dotačně podporována, jako je tomu u ostatních druhů TKO, a zájemce o ni si musí odpadní nádobu obstarat na vlastní náklady, obec má na třídění BRKO velký zájem a to podporuje tím, že jeho svoz je organizován také DtD systémem, za který občan rovněž žádný další poplatek nehradí. Stejně tak není pro občana zpoplatněno přijetí menšího objemu (do 0,5 m<sup>3</sup>) BRKO do obecního velkoobjemového kontejneru umístěného v areálu čističky odpadních vod v ulici Choceradská. Možnost odkládat BRKO do kompostárny ve Struhařově zůstává zachována i nadále, a to obdobným způsobem jako dosud - zájemce si na obecním úřadu ve Svojeticích (OÚ) zakoupí poukázku (objem do 1m<sup>3</sup> za 100,-Kč), a tu pak, před vyložením odpadu, odevzdá v kanceláři kompostárny. V případě potřeby likvidace většího objemu BRKO, lze požádat správce kompostárny o přistavení velkoobjemového kontejneru (objem do 9m<sup>3</sup> za 900,-Kč za zpracování odpadu a 500,-Kč/+DPH za přistavení a odvoz). K tomu je nutné na OÚ zakoupit příslušnou poukázku v hodnotě 900,-Kč. Poplatek za přistavení a odvoz kontejneru je splatný při odvozu odpadu přímo řidiči. Uvedená cena této služby zohledňuje současný stav tak, jak je nastavena kompostárnou, do budoucna se může event. změnit (aktuální stav doporučujeme předem ověřit na OÚ).

Další, byť marginální, oblastí separace, kterou je nutno zmínit, jsou kovy, jedlé tuky, textil a drobná elektrozařízení, vč. monočlánků, které je možno odkládat přímo v prostorách budovy obecního úřadu nebo v jejím přilehlém sousedství. Tím je splněn zákonný požadavek na třídění i těchto druhů odpadu v obci.

Ostatní druhy odpadu, které dosud nebyly zmíněny, resp. jejich shromažďování a likvidaci, má obec na zřeteli také. Nakládání s nimi usnadní Obecní Shromaždiště Komunálního Odpadu (OSKO), které již máme v projektové přípravě. Do doby jeho zřízení bude fungovat pravidelný svoz velkoobjemového odpadu a svoz nebezpečného odpadu v termínech oznámených OÚ. Nefunkční elektronika, elektrické spotřebiče a zařízení se odevzdávají k ekologické likvidaci do značkových prodejen s obdobným sortimentem, které mají zákonnou povinnost takováto zařízení k likvidaci převzít. K tomu je stanovena recyklační přírážka, která je součástí pořizovací ceny tohoto zboží a kterou zákazník již při nákupu zaplatil. Obdobná situace je i u vyřazených pneumatik. Tyto pneumatiky je ze zákona povinen k likvidaci převzít každý autorizovaný pneuservis bez jakýchkoliv dodatečných podmínek, např. zakoupení pneumatik nových nebo jiných výhod.

### **Pneumatiky se tedy nelikvidují odložením k popelnici nebo odhozením do lesa!**

V oblasti **právní** nám nový zákon o odpadech ukládá povinnost určit, jakým způsobem obec stanoví poplatek za shromažďování a likvidaci odpadu. Pro rok 2021 zůstává v platnosti dosavadní způsob, stanovený obecně závaznou vyhláškou dle předchozí právní úpravy. Od roku 2022 je však nutno zavést novou právní úpravu, která bude jednoznačně definovat, zda poplatek, který bude občan hradit, bude za **obecní systém odpadového hospodářství** (max. 1.200,- Kč/občana) anebo za **odkládání komunálního odpadu z nemovité věci** (tedy za kapacitu používaných nádob, a to hmotnostně anebo objemově – min. 10 kg/měs., resp. 60 l/měs. na občana). Zjednodušeně řečeno to tedy znamená, že obec má za povinnost zavést systém, podle kterého nastaví výši poplatku, a to buď jako „Paušál za občana“ nebo jako „Paušál za popelnici“. K tomu, abychom se rozhodli, jaký způsob zvolit, bude zapotřebí vyhodnotit značné množství statistických údajů a vše řádně propočítat. Musíme zachovat zásadu, že obec na odpadovém hospodářství ze zákona nesmí produkovat zisk, ale ani výraznější ztrátu. Celková suma inkasovaných poplatků za svoz a likvidaci odpadů tedy nesmí být v žádném případě vyšší než celkové náklady spojené s odpadovým hospodářstvím. V tomto ohledu je přijatelný deficit obce, max. do 100 tis. Kč, který je dorovnán z rozpočtu.

V této oblasti již studujeme příslušné právní normy a metodiku, spolupracujeme s odborným konzultantem a usilujeme o co nejefektivnější a co možná nejméně „bolestivý“ způsob, jak požadavky plynoucí z nového zákona uvést do praxe. Změny, ke kterým pro příští rok bude docházet, budou včas zveřejňovány. Doporučujeme proto sledovat aktuální informace uveřejňované na našich webových stránkách nebo se informovat na obecním úřadu.

Pomozte nám zachovat čisté a zdravé životní prostředí! 😊

Děkujeme! 😊

*Za komisi pořádkovou, životního prostředí, dopravy a odpadového hospodářství: **Pavel Churáček***